

RISK

การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในหน่วยงานรัฐ

ประจำปีงบประมาณ 2569

INTERNATIONAL
ANTI-CORRUPTION
DAY

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง
อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง.....

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต และกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยง

- ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการงาน/โครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการออกใบอนุญาตจัดตั้งประกอบกิจการ (เช่น โรงงาน, สถานบริการ, การก่อสร้างอาคาร).....

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง
1.	การยื่นคำขอและการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น	หากเอกสารไม่ครบ เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกความบกพร่องและกำหนดระยะเวลาให้แก้ไข หากไม่มีการบันทึกที่ชัดเจน อาจเป็นช่องว่างในการประวิงเวลาเพื่อเรียกรับผลประโยชน์
2.	การตรวจสอบสถานที่หรือตรวจสอบทางเทคนิค	เจ้าหน้าที่อาจแล้งตรวจพบข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ เพื่อบีบให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินเพิ่มเติม
3.	การพิจารณาและกลั่นกรอง	อาจมีการแทรกแซงจากผู้บริหารหรือผู้มีอิทธิพล เพื่อเร่งรัดหรือกีดกันให้คณะกรรมการ ให้ความเห็นชอบการออกใบอนุญาต
4.	การอนุมัติ / อนุญาต และออกใบอนุญาต	การออกใบอนุญาตล่าช้า

5.	การกำกับดูแลหลังการอนุญาต	เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจตราอาจเรียกผลประโยชน์รายเดือน/รายปี (ส่วย) เพื่อแลกกับการแก้มองไม่เห็นการทำผิดเงื่อนไข
----	---------------------------	---

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสียหาย

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เกิดขึ้นเป็นประจำจนแทบจะเป็นวัฒนธรรมหรือวิถีปฏิบัติในกระบวนการนั้น
๔	สูง	กระบวนการต้องใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่สูงมากในการตรวจแบบแปลนหรืออนุมัติ
๓	ปานกลาง	มีช่องทางที่เอื้อให้เกิดการทุจริตได้ เช่น ต้องมีการลงตรวจพื้นที่จริงโดยเจ้าหน้าที่
๒	น้อย	อาจเกิดได้แต่น้อยมาก หรือมีช่องทางกฎหมายเพียงเล็กน้อย
๑	น้อยมาก	ไม่เคยมีประวัติการร้องเรียนเรื่องการทุจริตหรือเรียกผลประโยชน์เลยในรอบ ๓ ปี ล่าสุด

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	อาคารหรือโรงงานที่แอบอนุมัติเกิดพังทลายหรือก่อมลพิษร้ายแรงจนมีผู้บาดเจ็บ/เสียชีวิตหน่วยงานภายนอก เช่น ป.ป.ช. / ป.ป.ท. เข้าชี้มูลความผิด

4	สูง	ใบอนุญาตที่ออกไปโดยมิชอบ ส่งผลให้เกิดโครงสร้างอาคาร/โรงงานที่ไม่ปลอดภัย เสี่ยงต่อชีวิตประชาชน เป็นข่าวดังในสื่อระดับชาติ
3	ปานกลาง	มีการร้องเรียนผ่านสื่อท้องถิ่น หรือศูนย์ดำรงธรรม
2	น้อย	ผู้รับบริการร้องเรียนผ่านช่องทางภายในของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถูกตักเตือน
1	น้อยมาก	ประชาชน/ผู้ประกอบการ มีการตำหนิเล็กน้อยภายในหน่วยงาน

***** หน่วยงานต้องระบุเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงที่จะใช้ว่า ในแต่ละระดับจะให้หลักเกณฑ์ใดในการวัด** สามารถศึกษาตัวอย่างการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยกองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท.

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
1	การยื่นคำขอและการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น	หากเอกสารไม่ครบ เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกความบกพร่องและกำหนดระยะเวลาให้แก้ไข หากไม่มีการบันทึกที่ชัดเจน อาจเป็นช่องว่างในการประวิงเวลา เพื่อเรียกรับผลประโยชน์	5	3	15	สูงมาก
2	การตรวจสอบสถานที่หรือตรวจสอบทางเทคนิค	เจ้าหน้าที่อาจเผลอตรวจสอบข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ เพื่อป้อนให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินเพิ่มเติม	3	3	9	ปานกลาง
3	การพิจารณาและกลั่นกรอง	อาจมีการแทรกแซงจากผู้บริหารหรือผู้มีอิทธิพล เพื่อเร่งรัดหรือกดดันให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบการออกใบอนุญาต	4	5	20	สูงมาก
4	การอนุมัติ / อนุญาต และออกใบอนุญาต	การออกใบอนุญาตล่าช้า	4	2	8	ปานกลาง
5	การกำกับดูแลหลังการอนุญาต	เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจตราอาจเรียกรับผลประโยชน์รายเดือน/รายปี (ส่วย) เพื่อแลกกับการแกล้งมองไม่เห็นการทำผิดเงื่อนไข	4	3	12	สูง

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ.							
กระบวนการงานการออกใบอนุญาตจัดตั้งประกอบกิจการ							
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1	การยื่นคำขอและการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น	หากเอกสารไม่ครบเจ้าหน้าที่ต้องบันทึกความบกพร่องและกำหนดระยะเวลาให้แก้ไข หากไม่มีการบันทึกที่ชัดเจนอาจเป็นช่องว่างในการประวิงเวลาเพื่อเรียกรับผลประโยชน์	สูงมาก	มาตรการสร้างความโปร่งใสและลดการดองเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำเอกสาร Checklist ตรวจสอบเอกสาร (YES/NO) แจกให้ประชาชนดู และให้เจ้าหน้าที่ขีดตามเกณฑ์เท่านั้น หากเอกสารไม่ครบ ต้องทำ บันทึกความบกพร่อง ลงนามร่วมกันทันที ห้ามปฏิเสธปากเปล่า 	ตลอด ปีงบประมาณ	กองที่ รับผิดชอบ ใบอนุญาต นั้น

2	การตรวจสถานที่หรือ ตรวจสอบทางเทคนิค	เจ้าหน้าที่อาจแกล้ง ตรวจพบข้อผิดพลาด เล็กๆ น้อยๆ เพื่อปิดให้ ผู้ประกอบการ จ่ายเงินเพิ่มเติม	ปานกลาง	มาตรการลดการเผชิญหน้า และการกำหนดตัวเจ้าหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ระบบ สุ่มรายชื่อ เจ้าหน้าที่ (Random) ในการลงตรวจพื้นที่ในเช้า วันปฏิบัติงาน กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ลง ตรวจเป็น ทีมอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ห้ามไปคน เดียว เจ้าหน้าที่ต้อง บันทึกภาพถ่าย/วิดีโอ ขณะตรวจพื้นที่ไว้เป็น หลักฐานในระบบ 	ตลอด ปีงบประมาณ	กองที่ รับผิดชอบ ใบอนุญาต นั้น
3	การพิจารณาและ กักขัง	อาจมีการแทรกแซง จากผู้บริหารหรือผู้มี อิทธิพล เพื่อเร่งรัด หรือกดดัน ให้คณะกรรมการให้ ความเห็นชอบการ ออกใบอนุญาต	สูงมาก	มาตรการลดการใช้ดุลยพินิจ ส่วนบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ต้องมีผู้กำกับการ ใน การพิจารณาแทนการให้ สิทธิ์ขาดแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง 	ตลอด ปีงบประมาณ	กองที่ รับผิดชอบ ใบอนุญาต นั้น

4	การอนุมัติ / อนุญาต และออกใบอนุญาต	การออกใบอนุญาต ล่าช้า	ปานกลาง	มาตรการควบคุมกรอบเวลา และการตรวจสอบสถานะ	<ul style="list-style-type: none"> มีการ แจ้งเตือนผู้บริหาร หากกระบวนงานค้างอยู่ที่ขั้นตอนใดเกินกว่าเวลาที่คู่มือประชาชนกำหนด 	ตลอด ปีงบประมาณ	กองที่ รับผิดชอบ ใบอนุญาต นั้น
5	การกำกับดูแลหลังการอนุญาต	เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจตราอาจเรียก รับผลประโยชน์ รายเดือน/รายปี (ช่วย) เพื่อแลกกับ การแก้มองไม่เห็น การทำผิดเงื่อนไข	สูง	มาตรการตรวจสอบถ่วงดุล	<ul style="list-style-type: none"> เปิดช่องทางร้องเรียนลับ ส่งตรงถึงผู้บริหาร หาก ผู้ประกอบการโดนเรียก รับส่วยรายเดือน 	สุ่มตรวจ ตรวจสอบ	หน่วย ตรวจสอบ ภายใน/คณะ ผู้บริหาร